KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 12e maart 1970 door de Minister van Nationale Opvoeding verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de voorwaarden, waaronder leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het wetenschappelijk personeel of van het personeel van de inspectiediensten voor het onderwijs in het bestuur van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur mogen worden benoemd", heeft de 22e mei 1970 het volgend advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Education nationale, le 12 mars 1970, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "portant les conditions auxquelles des membres du personnel directeur et enseignant, du personnel scientifique ou du personnel des services d'inspection d'enseignement peuvent être nommés l'administration du Ministère de l'Education nationale et de la Culture française", a donné le 22 mai 1970 l'avis suivant :

Het ontworpen besluit verleent aan de Koning de bevoegdheid om, bij afwijking van de voorschriften van het statuut van het Rijkspersoneel, sommige personen van hoge pedagogische of wetenschappelijke bekwaamheid te benoemen tot de betrekkingen van directeur-generaal en van bestuursdirecteur in het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur.

Zoals artikel 1 is gesteld, staat het de Koning vrij over te gaan tot bedoelde benoemingen zonder eerst te moeten vaststellen of in de vacante betrekkingen niet kan worden voorzien bij wijze van bevordering, overplaatsing of wedertewerkstelling van een ambtenaar bij het hoofdbestuur. Evenmin zal moeten worden nagegaan of voor de te begeven betrekkingen geen toepassing kan worden gemaakt van de procedure bedoeld in de artikelen 18 en 19 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937.

Door de ontworpen regeling wordt een uitzonderingsregime ingevoerd dat fundamenteel afwijkt van de beginselen die aan het statuut van het Rijkspersoneel ten grondslag liggen.

Een dergelijke grondige afwijking van het statuut van het personeel der openbare diensten is slechts wettelijk verantwoord indien, overeenkomstig artikel 116 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, de objectieve gronden worden aangegeven waarom de verschillende recruteringsmodaliteiten, die het statuut biedt, ieder in het bijzonder, niet de gewenste resultaten kunnen opleveren.

.../...

Door in de aanhef van het ontworpen besluit eenvoudigweg te verklaren dat "het noodzakelijk is de benoeming van sommige leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het wetenschappelijk personeel of van het personeel van de inspectiediensten voor het onderwijs op organieke wijze mogelijk te maken tot ambten van conceptie en hoog bestuur", wordt aan die vereisten en derhalve aan de dwingende voorschriften van artikel 116 niet voldaan.

*
* *

Het ontworpen besluit is nog op een ander punt onwettig.

Volgens artikel 2 van het ontwerp mogen de rechten van voorrang, door verschillende wetten toegekend, niet worden ingeroepen ten opzichte van de benoemingen die bij toepassing van dit besluit worden gedaan.

Indien door deze bepaling de wet van 3 augustus 1919 en 27 mei 1947 wordt bedoeld, zo dient te worden opgemerkt dat de betrekkingen waarin bij toepassing van het ontworpen besluit kan worden voorzien, als bevorderingsbetrekkingen moeten beschouwd worden en uit dien hoofde, bij toepassing van het koninklijk besluit van 21 maart 1921, aan bedoelde voorkeurrechten onttrokken.

Indien echter eveneens worden bedoeld de gecoördineerde wetten van 21 mei 1964 betreffende het personeel van Afrika, zo dient te worden vastgesteld dat de wetgever de Koning niet heeft gemachtigd om deze wetgeving buiten toepassing te stellen.

L'arrêté projeté entend habiliter le Roi à nommer, par dérogation aux dispositions du statut des agents de l'Etat, certaines personnes de haute qualification pédagogique ou scientifique aux emplois de directeur général et de directeur d'administration au Ministère de l'Education nationale et de la Culture française.

Tel que l'article 1er est rédigé, il permet au Roi de procéder aux nominations visées sans devoir constater au préalable l'impossibilité de pourvoir aux emplois vacants par voie de promotion, de transfert ou de réaffectation d'un fonctionnaire de l'administration centrale, et sans même devoir examiner si ces emplois ne peuvent être conférés par application de la procédure prévue aux articles 18 et 19 de l'arrêté royal du 2 octobre 1937.

La réglementation projetée introduit un régime d'exception qui déroge fondamentalement aux principes qui sont à la base du statut des agents de l'Etat.

Une dérogation aussi importante au statut du personnel des services publics n'est légalement justifiée que lorsque sont énoncées, conformément à l'article 116 de l'arrêté royal du 2 octobre 1937, les raisons objectives pour lesquelles les différents modes de recrutement qu'autorise le statut ne sont pas de nature, chacun en particulier, à donner les résultats souhaités.

En affirmant simplement dans son préambule "qu'il est indispensable de permettre, de façon organique, la nomination de certains membres du personnel directeur et enseignant, du personnel scientifique ou

.../...

du personnel des services d'inspection d'enseignement dans des emplois de conception et de haute direction", l'arrêté projeté ne satisfait pas à ces conditions, et, partant, aux dispositions impératives de l'article 116.

*

* *

L'arrêté projeté est encore illégal sur un autre point.

Selon l'article 2 du projet les droits de préférence accordés par diverses lois ne peuvent être invoqués à l'égard des nominations opérées en application du présent arrêté.

Si cette disposition vise la loi du 3 août 1919 et du 27 mai 1947, il y a lieu d'observer que les emplois auxquels il peut être pourvu en application de l'arrêté projeté sont à considérer comme des emplois de promotion et soustraits, de ce fait, auxdits droits de préférence, en vertu de l'arrêté royal du 21 mars 1921.

Si, toutefois, les lois coordonnées du 21 mai 1964 relatives au personnel d'Afrique sont également visées, il faut relever que le législateur n'a pas investi le Roi du pouvoir de rendre inapplicable cette législation.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : F.LEPAGE, voorzitter van de Raad van State,
Messieurs : président du Conseil d'Etat,

H.BUCH, staatsraden,
H.ADRIAENS, conseillers d'Etat,

G.VAN HECKE, bijzitters van de afdeling wetgeving,
J.DE MEYER, assesseurs de la section de législation,

R. DECKMYN griffier van de Raad van State.
greffier du Conseil d'Etat.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.H.BUCH.

Het verslag werd uitgebracht door de H.A.VANDER STICHELE, substituut-auditeur-generaal.

La chambre était composée de

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M.H.BUCH.

Le rapport a été présenté par M.A.VANDER STICHELE, substitut de l'auditeur général.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER, DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) R. DECKMYN. (get.) F.LEPAGE.